

βαρυ- πολλαχ.

Ἐκ τῶν ἀρχαίων καὶ μεταγενεστέρων παρασυνθέντων ρημάτων, οἷον: βαρυδαιμονῶ, βαρυηκοῶ, βαρυθυμῶ, βαρυμηνιῶ, βαρυπαθῶ, βαρυσταθμῶ, βαρυτονῶ κττ., ἀπεσπάρσθη τὸ βαρυ- με σημασίαν ἐπιρρηματικὴν συνώνυμον τοῦ νέου βαρεῖα-, ὑπὸ τοῦ ὁποίου καὶ ἀντικαθίσταται ἐνίοτε, οὕτω δὲ παρουσιάζονται λέξεις παράλληλοι μὲ πρῶτον συνθετικὸν βαρυ- καὶ βαρεῖα- ἢ βαρεο-.

Συντίθεται τοῦτο ὡς α' συνθετ. μετ' ἐπιθέτων, ρημάτων καὶ μετοχῶν, τῶν ὁποίων ἐπιτείνει τὴν σημασίαν, οἷον: βαρυβογγῶ, βαρυγλυκός, βαρυδουλεμένος, βαρυζυγιάζω κττ.

Πβ. βαρεῖα-.

βαρὺ ἐπίρρ. σύνηθ.

Τὸ ἐπίρρ. βαρυ-.

Πολύ, μόνον ἐν τῇ φρ. βαρὺ γλυκός, ἐπὶ τοῦ καφέ πυκνοῦ τὴν σύστασιν καὶ πολὺ γλυκοῦ. (Πβ. βαρυγλυκός).

* **βαρυαλύχτημα** τό, βαρυαλύχτημα ΧΧρηστοβασ. Διαγών. 72.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βαρὺς καὶ τοῦ οὐς. ἀλύχτημα.

Βαρεῖα ὑλακή: Σύνησε ἀπὸ τὰ βαρυαλύχτηματα τῶν σκυλλῶν μὲ μεγάλο κόπο.

βαρυνασπενάζω Καππ. Πελοπν. (Μάν.) Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. βαρυ- καὶ τοῦ ρ. ἀνασπενάζω.

Ἀνασπενάζω βαρέως, ἐνθ' ἄν.: Τί βαρυνασπενάζεις καὶ χαλῆς τὴ καρδίά σου; Μάν. || Ἄσμ.

Ἀκούει τὸ μνήμα καὶ βογγάει καὶ βαρυνασπενάζει Μάν.

Το' ἔχεις το' ἔχεις, ὦ ξένο μου, καὶ τί βαρυνασπενάζεις; Καππ. Συνών. βαρεῖα σπενάζω.

βαρυβογγῶ ΓΣουρῇ Ρωμ. ἀριθμ. 308—(Βύρων 2,62).

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. βαρυ- καὶ τοῦ ρ. βογγῶ.

Σπενάζω βαρέως: Ἄσμ.

Τί ἔχεις μνήμα καὶ βογγᾷς καὶ βαρεῖα σπενάζεις;...

—Ἐγὼ καὶ ἂν βαρυβογγῶ καὶ ἂν βαρεῖα σπενάζω, ἤθελα νὰ μὲν σπῆται μου, νὰ μὲν καὶ ἔς τὴν αὐλή μου (μοιρολ.) Βύρων ἐνθ' ἄν.—Ποίημ.

«Διατί, μεγάλε Οὐρανέ, βαρυβογγᾷς καὶ βρέμεις;» ΓΣουρῆς ἐνθ' ἄν.

βαρυγγώμησι ἡ, Πελοπν. (Λακων. Μάν.) κ.ά.—ΙΠολέμ. Σπασμέν. μάρμαρ. 62 βαρυγγώμησι Μήλ. Νάξ.

Ἐκ τοῦ ρ. βαρυγγωμῶ.

1) Τὸ νὰ ἔχη τις κατὰ τινος συνήθως ἀποθανόντος ἀφορμὰς δυσαρρεσκειῶν, παράπονα ἐνθ' ἄν.: Ποίημ.

Παῖδί μου, ἂν τὴ μητέρα σου πάψης νὰ τὴ θυμᾶσαι μὲ δίχως βαρυγγώμησι, συχωρεμένη νὰ σοι

ΙΠολέμ. ἐνθ' ἄν. Συνών. βαρυγγώμη, βαρυγγώμια, βαρυγγώμισμα, βαρυκάρδισι 2, βαρυκάρδισμα. 2) Δυσφορία, λύπη Νάξ.: Εἶχεν ἡ καρδιά τῆ μεγάλης βαρυγγώμησι σὰν νὰ τῇ μέλλουντανε τίς κακὸ (ἐκ παραδ.)

βαρυγγώμη τό, Ἀθῆν. βαρυγγώμη ΓΧατζιδ. ἐν Ἐπιστ. Ἐπετ. Πανεπ. 7 (1910/11) 69 βαρ'γώμη Ἡπ. βαρ'γώμη Στερελλ. (Ἀράχ.) βαρ'γώμη Ἰόνιοι Νῆσ.

Ἐκ τοῦ ρ. βαρυγγωμῶ. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐνθ' ἄν.

Βαρυγγώμησι 1, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Τὰ βαρυγγώμησι τ' φάγαν τὴ ζουή.

βαρυγγώμια ἡ, βαρυγγωμῖα Λεξ. Δημητρ. βαρυγγώμια Κεφαλλ. Πελοπν. (Βούρβουρ. Γέρμ. κ.ά.) βαρ'γώμια Κεφαλλ. Στερελλ. (Ἀκαρναν.) κ.ά. βαρ'γώμια Ἰθάκ. κ.ά. βαρυγγώμια πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ρ. βαρυγγωμῶ καὶ τῆς καταλ. -ια.

Βαρυγγώμησι 1, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Ἐχω βαρυγγώμια ἔς τὸν δεῖνα Γέρμ. Ἐχει βαρ'γώμια γιὰ τὸ παιδί ποῦ δὲ στέλνει λεπτὰ Ἰθάκ. || Ἄσμ.

Ἀπ' τὸ πολὺ τ' ἀνάθεμα καὶ ἀπὸ τὴν βαρυγγώμια ὁ Κωσταντῆς τινάχτηκε πομέο ἀπὸ τὸ μνήμα Κύμ.

* **βαρυγγωμιάζω**, βαρυγγωμιάζου Λέσβ. βαρ'γωμιάζω Μύκ.

Ἐκ τοῦ οὐς. βαρυγγώμη ἢ βαρυγγώμια.

1) Ἀγανακτῶ, δυσανασχετῶ Λέσβ. 2) Καταρῶμαι Μύκ.

βαρυγγώμισμα τό, Ἡπ. βαρυγγώμισμα ΚΜπαστ. Ἀλιευτ. 104.

Ἐκ τοῦ ρ. βαρυγγωμῶ.

Βαρυγγώμησι 1, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Δὲν ἔχει λόγια νὰ πῇ κάνεις, ἀλλὰ βλαστήμιες καὶ βαρυγγώμισμα ΚΜπαστ. ἐνθ' ἄν.

βαρυγγωμῶ, βαρυγγωμῶ Ἡπ. Κρήτ. Κύθηρ. Σίφν. κ.ά. βαρυγγωμῶ Πελοπν. (Βούρβουρ.) κ.ά. βαρυγγωμῶ Κρήτ. Κύθν. Μήλ. Νάξ. Πελοπν. (Μάν.) Χίος κ.ά. βαρ'γωμῶ πολλαχ. βαρ'γωμῶ πολλαχ. βαρ'γουμῶ Σάμ. βαρ'γονμάου Ἡπ. βαρυγγωμῶ Εὐβ. (Ὀρ.) βαρυγγωμῶ σύνηθ. βαρυγγωμῶ σύνηθ. βαρυγγωμῶ Εὐβ. (Κύμ. Ὀξύλιθ.) Πελοπν. (Καλάβρυτ.) βαρυγγωμῶ Εὐβ. (Στρώπον.) Στερελλ. (Ἀράχ. Καλοσκοπ.) κ.ά. βαρ'γουμῶ βόρ. ἰδιώμ. βαρ'γουμῶ πολλαχ. βορ. ἰδιώμ. βαρυγγωμῶ Πελοπν. (Ἀρκαδ. Βούρβουρ.) κ.ά. βαρ'γωμῶ Ζάκ. Κεφαλλ. Πελοπν. κ.ά.—Λεξ. Δημητρ. βαρ'γονμῶ Θράκ. (Αἰν.) βαρυγγωμῶ Ἡπ. Κεφαλλ. κ.ά. βαρυγγωμῶ Ἡπ. Πελοπν. (Βούρβουρ.) Μέσ. βαρυγγωμῶ Κύθν.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βαρύγγωμος. Ἰδ. ΠΛορεντζ. ἐν Ἀθηνᾶ 29 (1917) Λεξικογρ. Ἀρχ. 163.

1) Εἶμαι βαρύθυμος, ἄχθομαι, δυσανασχετῶ πολλαχ.: Βαρυγγώμησε ποῦ ἔμαθε πῶς εἶναι ἄσχετος ὁ γιός του. Βαρυγγώμησε ἡ καρδιά μου ἀπ' τὰ πολλὰ βάσανα. Ἀν δὲν ἔρθῃς, θὰ βαρυγγωμῶ. Ἐχει δίκαιο νὰ βαρυγγωμῶ, τί καλὸ ἔχει ὁ ἄμοιρος! πολλαχ. || Ἄσμ.

Ἐγὼ θὰ σοῦ δώσω τὸ φιλεῖ νὰ μὴ βαρυγγωμῶς, ἀπ' τὸ Θεὸ ἔς τὰ χέρι σου νὰ μὴ τὸ μαρτυρήσῃς Πελοπν. (Αἰγιάλ.) || Ποίημ.

Θ' ἀνασπενάξῃ ἡ λαγκαδιά, θανά βογγύξη ὁ βράχος, θὰ βαρ'γωμήσουν τὰ στοιχεῖα οἱ βρύσες θὰ θολώσουν ΛΒαλαωρ. Ἔργα 2,64. 2) Διάκειμαι δυσμενῶς ἢ ὀργίζομαι κατὰ τινος, εἶμαι δυσηρεστημένος κατὰ τινος ἔνεκα γενομένου ἀδικήματος ἰδίᾳ κατὰ ἀποθανόντος σύνηθ.: Βαρυγγωμάει τὰ παιδιὰ τῆς ἡ ἔς τὰ παιδιὰ τῆς ἡ μὲ τὰ παιδιὰ τῆς. Βαρυγγωμάει τὸν πατέρα του σύνηθ. || Φρ. Τὰ χουνε βαρ'γωμισμένα (ἔχουν δυσηρεστηθῇ ἀναμεταξύ τους) Κεφαλλ. Καὶ ἐνεργ. βαρ'γωμῶ, κάμνω τινὰ νὰ ἀγανακτῇ Λεξ. Δημητρ. 3) Καταρῶμαι Εὐβ. (Κάρυστ.) Μήλ. Πελοπν. (Τριφυλ.) Στερελλ. (Καλοσκοπ. Παρνασσ.) Χίος κ.ά.: Ἐβαρυγγωμῶσε τοῦ παιδιοῦ τῆς Κάρυστ. Βαρυγγωμάει τὴν τύχη του Τριφυλ. || Ἄσμ.

Μὲν κόρη-ν-δμορφη καὶ χαϊδεμένη, ἀπὸ τὸν κύρι της μισοδιωγμένη, καὶ ἀπὸ τὴ μάνα της βαρυγγωμισμένη

***Ηπ. γ)** Βλασφημῶ, ὑβρίζω Εὐβ. (Κάρυστ.) ***Ηπ. κ.ά.**

δ) Ἐνοχλῶ Πελοπν. **3)** Ἀπαυδῶ, ἀποκάμνω Πελοπν. (Αἴγ.) : *Βαρυγγώμησα ἀπ' τοῖς πολλὰς δουλείας.* Συνών. *ιδ. ἐν λ. ἀποστένω 4.* **4)** Χειροτερεῖ ἢ κατάστασις μου, βαίνω ἐπὶ τὰ χεῖρω, ἐπὶ ἀσθενοῦς Πελοπν. (Μάν.) : *Βαρυγγώμει ὁ ἄρρωστος.* **5)** Αἰσθάνομαι ἐνόχλησιν ἀπὸ τινος, βαρύνομαι τινα Σίφν. : *Τὸν βαρυγνώμησαν.*

Μετοχ. *βαρ' γωμισμένος.* **1)** Δύσθυμος, σκυθρωπὸς Λευκ. κ.ά. : ***Ἄσμ.**

Στέκει ὁ γαμπρὸς περίλυπος κ' ἡ νύφη πικραμμένη

κ' οἱ συμπεθέροι τοῦ γαμπροῦ ὅλοι βαρ' γωμισμένοι. **2)**

Θηλ., ἔγκυος Πελοπν. (Γορτυν. Καλάβρυτ.) κ.ά. Συνών. *ιδ. ἐν λ. βαρύνω Γ 1.*

βαρυγλυκός ἐπίθ. σύνηθ. *βαρογλυκός* Ἰων. (Σμύρν.)

***Εκ τῶν ἐπιθ. βαρὺς καὶ γλυκός.**

***Ο** πυκνὸς τὴν σύστασιν καὶ γλυκός, ἐπὶ καφέ : *Καφὲς βαρυγλυκός καὶ οὖς. ὁ βαρυγλυκός.*

βαρυγλωσσίζω Ἀθῆν. Πόντ.

***Εκ τοῦ ἐπιθ. βαρὺ γλωσσος.**

1) Εἶμαι βραδύγλωσσος Πόντ. **2)** ***Ο**μιλῶ ἀπρεπῶς Ἀθῆν. : *Βαρυγλώσσεισε καὶ τὸ ἔδειρα.*

βαρὺ γλωσσος ἐπίθ. Κέρκ. Κωνπλ. Πόντ. (Οἶν.)—*Λεξ. Μπριγκ. βαρόγλωσσος* Ἰων. (Σόκ.)

Τὸ μεσν. ἐπίθ. βαρὺ γλωσσος.

1) Βραδύγλωσσος Ἰων. (Σόκ.) Κωνπλ. Πόντ. (Οἶν.)—*Λεξ. Μπριγκ.* **2)** ***Ο** βαρυνόμενος νὰ ὁμιλήσῃ Πόντ. (Οἶν.) **3)** ***Ο** βραδύνων νὰ ὁμιλήσῃ, ἐπὶ παιδίου Κέρκ. : *Παῖδι βαρὺ γλωσσο.*

βαρὺ γνῶμος ἐπίθ. Ἰθάκ. Κέρκ. κ.ά. —*Γ*Στρατήγ. ***Ηρῶα** 14 καὶ 61 *βαρὺ γνῶμονες* Θράκ. (Αἴν.) Λέσβ. *Στερελλ.* (Αἰτωλ.) κ.ά. *βαρὺ γνῶμονες* Μακεδ. (Βλάστ.) *βαρὺ γνῶμο* τό, Κεφαλλ. κ.ά.—*Α*Βαλαωρ. ***Εργα** 2, 109.

***Εκ τοῦ ἐπιθ. βαρὺς καὶ τοῦ οὖς. γνῶμη.**

1) ***Ο** ἐμμένων πεισμόνως εἰς τὴν γνώμην του, ἰσχυρογνώμων Κέρκ. Μακεδ. (Βλάστ.) Συνών. *ἀντιούβριανος 1, αὐτοκέφαλος 2, βαρυκέφαλος Β 2, γινατῆρες, πεισματῆρες.* **2)** ***Ο** μὴ ἐννοῶν ταχέως ἢ εὐκόλως, δύσνους Θράκ. (Αἴν.) Μακεδ. (Βλάστ.) *Στερελλ.* (Αἰτωλ.) κ.ά. : *Τὸν πιδὶ εἶνι βαρὺ γνῶμονι κὶ δὲν τὰ παῖρθ' τὰ γράμματα Αἰτωλ.* Συνών. *ιδ. ἐν λ. βαρυκέφαλος Β 1.*

3) Μελαγχολικὸς Ἰθάκ. Λέσβ. κ.ά. —*Γ*Στρατήγ. *ἐνθ' ἄν. : Οἱ δυστυχίες καὶ τὰ βάσανα τὸν ἐκάμανε βαρὺ γνῶμο Ἰθάκ. Στεναγμὸς βαρὺ γνῶμος* *Γ*Στρατήγ. 14. *Ψυχὴ βαρὺ γνῶμη αὐτόθ.* 61. **4)** Οὐδ. οὖς., παράπονον Κεφαλλ.—*Α*Βαλαωρ. *ἐνθ' ἄν. : Φρ. Τό 'χω βαρὺ γνῶμο* (ἔχω παράπονα, εἶμαι δυσηρεστημένος) Κεφαλλ. || *Ποίημ.*

**Οχι, πατέρα, πίστεψε, δὲ μῶρν' ἕνας λόγος*

ποῦ νὰ 'τανε βαρὺ γνῶμο γιὰ τὴ σκληρὴ μου μοῖρα

*Α*Βαλαωρ. *ἐνθ' ἄν.*

***βαρυγνώρατος** ἐπίθ. *βαρυγνώρατος* Καππ. (Σίλατ.)

***Εκ τοῦ ἐπιθ. βαρὺς, τοῦ οὖς. γνῶρα καὶ τῆς καταλ. -ατος.**

***Ο** ἐκ διασήμεου γένους καταγόμενος : ***Ἄσμ.**

**Ἀσ' τοὺς δυνατοὺς καὶ τοὺς βαρυγνώρατους.*

***βαρυγομαρξιά** ἢ, *βαρυγομαρκὰ* Κύπρ.

***Εκ τοῦ ἐπιθ. βαρὺς, τοῦ οὖς. γομάρι καὶ τῆς καταλ. -ιά.**

Βαρὺ φορτίον.

***βαρυγομαρξιάρις** ἐπίθ. *βαρυγομαρκάρις* Κύπρ. ***Εκ τοῦ ἐπιθ. βαρὺς, τοῦ οὖς. γομάρι καὶ τῆς καταλ. -ιάρις.**

***Ο** βαρέως φορτωμένος, ὁ φέρων βαρὺ φορτίον : *Παροῖμ. 'Ο δγκιάρης ἐνι τθαὶ βαρυγομαρκάρις* (ἐπὶ τοῦ προτιμῶντος νὰ σηκώσῃ διὰ μίαν μόνον φορὰν βαρὺ φορτίον διὰ νὰ μὴ κάμνῃ δεύτερον δρόμον).

βαρυδουλεμένος ἐπίθ. Ἀθῆν. Πελοπν. (Κάμπος Λακων. Μαζαίικ. Τρίκκ. κ.ά.)

***Εκ τοῦ ἐπιθ. βαρυ- καὶ τοῦ δουλεμένος μετοχ. τοῦ ρ. δουλεύω.**

1) ***Ο** ἐργασθεὶς πολὺ κατὰ τὴν νεότητά του Πελοπν. (Κάμπος Λακων. Μαζαίικ. Τρίκκ. κ.ά.) *Πβ. βαρὺ δουλος.* **2)** ***Ο** ἔχων λεπτὴν καὶ ἐπιμελημένην ἐργασίαν Ἀθῆν. : **Επιπλα βαρυδουλεμένα.*

βαρὺ δουλος ἐπίθ. Πελοπν. (Κάμπος Λακων.)

***Εκ τοῦ ἐπιθ. βαρὺς καὶ τοῦ οὖς. δουλειά.**

***Ο** ἔχων βαρεῖαν ἐργασίαν.

βαρυζύγια ἐπίρρ. Πόντ.

***Εκ τοῦ ἐπιθ. βαρυζύγιν.**

Βαρυστάθμως.

βαρυζυγιάζω Πελοπν. (Γορτυν. Λάστ. κ.ά.) *βαρσοζυγιάζω* Πελοπν. (Μάν.) *βαρσοζυγιάζω* Νάξ. (**Α*πύρανθ.) *βαροζ-ζυγιάζω* Σύμ. *βαροζυγιάζω* Σύμ.

***Εκ τοῦ ἐπιρρ. βαρυ- καὶ τοῦ ρ. ζυγιάζω.**

1) *Ζυγίζω* τι βαρύτερον τοῦ πραγματικοῦ πρὸς ὠφέλειαν τοῦ ἀγοραστοῦ, *ζυγίζω* δικαίως Πελοπν. (Μάν.) Σύμ. κ.ά. **2)** *Ζυγίζω* τι κατὰ τρόπον, ὥστε νὰ φανῇ τοῦτο βαρύτερον ἀπ' ὅ, τι πραγματικῶς εἶναι, *ζυγίζω* ἀδίκως ἐπὶ βλάβῃ τοῦ ἀγοραστοῦ Νάξ. (**Α*πύρανθ.) Πελοπν. (Γορτυν. Λάστ. κ.ά.) : ***Ἄσμ.**

Κεφάλι μ', τί κακό 'καμες ποῦ σὲ τοιμποῦν τὰ ὄρη;

νὰ μὴν ἐβαρυζύγιασες, νὰ μὴν ἀκριβοπούλεις;

Πελοπν.

βαρυζύγιασμα τό, Πελοπν. κ.ά. *βαρσοζύγιασμα* Νάξ. (**Α*πύρανθ.)

***Εκ τοῦ ρ. βαρυζυγιάζω.**

***Η** ἐνέργεια τοῦ *βαρυζυγιάζω* 2, ὁ *ιδ.*

βαρυζύγιν ἐπίθ. οὐδ. Πόντ. (Κερασ.) *βαρυζύν* Πόντ. (Χαλδ.)

***Εκ τοῦ ἐπιθ. βαρὺς καὶ τοῦ οὖς. ζύγιν, παρ' ὁ καὶ ζύν.**

Τὸ ἔλκον βάρος περισσότερον τοῦ ὠρισμένου ἐνθ' ἄν. : Βαρυζύν βαρυζύν ἐδῶκα σε τὸ βούτορον.

βαρὺ θυμα ἐπίρρ. ΧΧρηστοβασ. Διηγ. Θεσσαλ. 72.

***Εκ τοῦ ἐπιθ. βαρὺ θυμος.**

Δυσθύμως.

βαρυθυμιά ἢ, ΚΜπαστ. **Ἀλιευτ.* 149 *βαρειοθυμιά* *Λεξ. Πρω. (λ. βαρὺ θυμος)* *Δημητρ. (λ. βαρυθυμία).*

***Εκ τοῦ ἀρχ. οὖς. βαρυθυμία.**

Δυσθυμία, σκυθρωπότης.

βαρὺ θυμος ἐπίθ. πολλαχ. καὶ Πόντ. (Οἶν.) *βαρειόθυμος* ΧΧρηστοβασ. *Διαγων.* 27 —*Λεξ. Δημητρ. βαράθυμος* ΣΣκίπη **Ἀπέθαντ.* 81.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. βαρὺ θυμος. Τὸ βαράθυμος κατ' ἐπίδρασιν τοῦ ἀράθυμος.

1) Κατηφής, περίλυπος, σκυθρωπὸς πολλαχ. : *Λυπημένοι καὶ βαρὺθυμοὶ χωρίσαμε τὰ βήματά μας* *Γ*Βλαχογιάνν. *Λόγοι κι ἀντίλογ.* 73. **Οἱ βαρειόθυμοὶ καὶ μὲ τὰ κεφάλια*

